

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Io. Baptistæ Portæ Neapolitani Magiæ Naturalis Libri
Viginti**

Della Porta, Giambattista

Frankfurt, 1607

De stanno, & quomodo in nobi ius metallum commeet. Cap. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70772](#)

Destanno, & quomodo in nobis ius metallum committit.
C A P. I.

Es tannum argenti emulum, simulque multum colore communicant, haerentque. Suapte natura tannum talē sortitur colorem, ut alia maximē dealbet corpora, sed frangit, & friabilia reddit, præter plumbum, qui que artificio aliquo commiscere callet, non minimum nanciseatur secretum. Pro viribus igitur argentum imitari conabimur, quod facilē præstabitur, si quæ inficiunt infirmitates, abolescimus, ac funditus erimus, stridorem videlicet, surditatem, liuorem, & mollitiem, non enim prius ignitum liquatur, sed igni adhærescens eximiē velox fluxum facit. Has impingunt notas, non in meditullio coniunctas, sed utrāq; uentitijs illud spoliare possumus. Et primō docebimus.

Stanno stridorem tollere & mollitiem.

In calcem redigito, uti docebimus, & in corpus reducito, & si primam, & secundam post vicem non euenerit, viciissim tertio prosequere, donec voti fies compos, & sic durescet, ut prius igne candēs videatur, quam soluat. Sic possumus omnia corpora mollia indurare, ut igniantur, sed manifestius in stanno, quam in alijs metallis. Possumus & stridorem tollere, si septies in urina pueri liquefactum extinguitur, totidemq; in oleo auelanarum. In hoc ab eo cognoscere stridorem amittere. Modum extrahendi iam diximus. Sed quomodo in argenteum transeat, dicemus; si prius tali pacto

Stannum in puluerem vertere

docuerimus. Igne ferueat stannum, fluxum in pila proiecito, & quum gelationi proximum fuerit, ligneo pistillo irriquente circumuertito, & in tenuissimum puluerem congregabitur, tenui incerniculo succernito, & quod non optime comminutum fuerit, eadem openi comminuantur. Nunc nitemur

Stannum in argentum vertere,
Dejecto in fideliam argillaceam igni contumacem pa-

tenuo-

centioris oris, ut ignescientibus pruni excandeat, ferrea rudicula permiscere indesinenter oportet, donec totum ignescat, & non liquescat, quod si desieris, & in corpus redigitur, eandem operam impendas, id tantisper, donec per diei quadrantem pulueratum, ignitum stet fine fusione. At si pars ignis æstu liquescat, altera remaneat, quæ liquescit, iterum in puluerē vertes, idemq; opus obeundum, codem vase. Post vitrariorum fornaci, vel reuerberationis furno, inde, & triduo, vel quadriuo ignitus diro igni crucietur, donec perfecte ut nix in albescat, nam quo perfectius in calcem redactum erit, melius fueris operatus. Mox in vas inde cum acero distillato, ut tribus digitis superemineat, ebulliat tantisper, donec acetum coloretur, ac corpulentius fiat, conquiescat sinito, ubi refederit, acetum decapulato, & nouum injicito, & cineribus indito, opusque repetas, donec in acetum abeat. sin minus reuerberationis igni denuo appone, ut perfectius in calcem reducatur, & in acetum soluatur. Post euaporato aceto, reses puluis in cineritium vas ponatur, quod *cupellam* vocant & liquefacto plumbo, sublime ibit, ut pessum eat, pilulas ex sapone, & calce confectas injice, vel salnitro, sulphure, aliisque pingui, & omne quod à plumbi balneo receptum erit, in argentum mutatur optimum. Sed durus labor. Sic quoque

Stannum in plumbum vertere

quisq; poterit, si sæpius in calçem reduxerit, & precipue si conuenientem in reductione illi ignem adhibueris: nam stridorem amittens, facile in plumbum vertitur.

De plumbo. C A P. II.

VOCAVANT antiquiores metallici plumbum album, stannum, ut stannum nigrum, plumbum, cognata metalla, & quæ facile mutuo transmutentur. Facile igitur possumus

Plumbum in stannum vertere,

Quod simplici euenit lauacro, dum enim sæpius lauantur, ut pars illa terrea aboleatur, in stannum transmu-

Q. 3